

وزارت آموزش و پرورش
معاونت تربیت بدنی و سلامت

همایون ایران بزرگ مدرسه

دستورالعمل کانون های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه ای

پهلوان سعید

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

مقدمه.....	۲
ماده ۱: اهداف	۲
ماده ۲: مخاطبان	۳
ماده ۳: بخش های اجرایی	۳
الف: کانون آموزشی.....	۳
جدول شماره ۱: تعداد مناطق مجری برگزاری کانون های آموزشی در استان ها.....	۴
ب: مدارس مجری نرمش صبحگاهی.....	۵
جدول شماره ۲: تعداد مدارس مجری نرمش صبحگاهی در مناطق.....	۵
ج: جشنواره میدان پهلوانی	۵
ماده ۴: فرآیند کلی اجرای طرح پهلوان سعید	۶
ماده ۵: زمان اجرا	۷
ماده ۶: وظایف استان / ناحیه / منطقه / شهرستان / مدرسه.....	۷
الف: وظایف استان	۷
ب: وظایف ناحیه / منطقه / شهرستان	۸
ج: وظایف شورای مدرسه.....	۸
ماده ۷: منابع مالی	۸
ماده ۸: انگیزش.....	۹
ماده ۹: گزارش گیری.....	۹
جدول شماره ۳: زمان بندی.....	۱۰
گواهی شرکت در دوره آموزشی	۱۱

مقدمه

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به عنوان مبنای سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های این وزارتخانه، مسیر تحقق تربیت متوازن و تمام‌ساحتی دانش‌آموزان به عنوان سرمایه‌های ارزشمند کشور و آینده‌سازان انقلاب اسلامی را ترسیم می‌نماید. در این چارچوب، ساحت تربیت زیستی و بدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا زندگی سالم، بانشاط و ثمربخش مستلزم برخورداری از تحرک و فعالیت‌های ورزشی بوده و برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه، نقشی تعیین‌کننده در ارتقای سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان دارد.

با عنایت به توصیه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مبنی بر گسترش فرهنگ پهلوانی، جوانمردی، فداکاری و احیای فضایل اخلاقی و همچنین ضرورت تلفیق ورزش با معنویت و اخلاق اسلامی، معاونت تربیت‌بدنی و سلامت در راستای اجرای **"برنامه میدان پویا"** به استناد ماده ۸۹ بند ح قانون برنامه هفتم پیشرفت که راه‌اندازی کانون‌های تربیتی - تندرستی تکلیف شده است و تشکیل کانون‌های ورزشی از مصادیق آن است، نسبت به تدوین و ابلاغ **دستورالعمل کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای** اقدام نموده است؛ به یاد شهید سعید طوقانی این فعالیت با نام **"پهلوان سعید"** در سراسر کشور اجرایی خواهد شد. این دستورالعمل با هدف آشنایی دانش‌آموزان با ورزش‌های باستانی و پهلوانی، ترویج ارزش‌های ملی و فرهنگی، تقویت روحیه فتوت و پاسداشت معنویت در فعالیت‌های ورزشی اجرا خواهد شد. براساس این دستورالعمل، ایجاد کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و برگزاری نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای در دستور کار قرار می‌گیرد. انتظار می‌رود مسئولان و مدیران ذی‌ربط با اهتمام جدی، زمینه تحقق اهداف این فعالیت را فراهم ساخته و با نظارت مستمر، اجرای صحیح آن را تضمین نمایند. بدیهی است نتایج این اقدامات در ارتقای سلامت جسمی، نشاط روحی و تحکیم هویت فرهنگی دانش‌آموزان مؤثر خواهد بود.

ماده ۱: اهداف

- ✓ ایجاد کانون‌های آموزشی برای ترویج ورزش باستانی و پهلوانی
- ✓ تلفیق ورزش با معنویت، اخلاق و ذکر نام و یاد مولای متقیان حضرت امام علی (ع) در نرمش آغازین مدارس
- ✓ ارتقای سطح سلامت جسمانی و روانی دانش‌آموزان
- ✓ اجرای فعالیت‌های ورزشی برای ارتقای سواد حرکتی و پیشگیری از اضافه وزن و چاقی
- ✓ توسعه فرهنگ ورزش تربیتی و ترویج سبک زندگی فعال در راستای سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- ✓ توسعه فرهنگ پهلوانی، فداکاری، جوانمردی و احیای فضایل اخلاقی دانش‌آموزان
- ✓ شناسایی، استعدادیابی و آموزش دانش‌آموزان مستعد و توانمند برای شرکت در مسابقات ورزش باستانی و پهلوانی

ماده ۲: مخاطبان

آموزشگاه‌های ابتدایی پسرانه با اولویت پایه‌های چهارم، پنجم و ششم و متوسطه دوره اول برای آموزش در کانون و اجرای نرمش صبحگاهی

ماده ۳: بخش‌های اجرایی و شیوه اجرا

فعالیت پهلوان سعید در سه بخش کانون‌های آموزشی ورزش باستانی و پهلوانی، اجرای نرمش صبحگاهی در مدارس و جشنواره میدان پهلوانی اجرائی می‌شود. استان بر اساس برش‌های اعلام شده نسبت به تشکیل کانون آموزشی این فعالیت و همچنین تعیین مدارس به منظور اجرای نرمش صبحگاهی و برگزاری جشنواره بین‌کانونی و بین‌مدارس اقدام نمایند. محتوا و سرفصل‌های آموزشی توسط معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش برای آموزش هر دو بخش حرکات ورزشی پایه و مرشد خوانی ارائه می‌شود.

الف: کانون‌های آموزشی

فعالیت کانون‌های آموزشی شامل ۲ بخش آموزش مبانی پایه ورزش باستانی و مرشد خوانی می‌باشد. این کانون‌ها با ۲۵ دانش‌آموز در هر کلاس در ۳۶ جلسه فوق‌برنامه (۲ تا ۳ جلسه در هفته)، برگزار می‌شود. استان موظف است براساس برش ارائه شده در جدول ذیل نسبت به تشکیل تعداد کانون‌های آموزشی طرح پهلوان سعید اقدام نماید.

تبصره ۵: تشکیل و راه‌اندازی تعداد کانون‌های بیشتر از برش اعلام شده توسط استان بلامانع می‌باشد.

۱- بخش آموزش مبانی پایه ورزش باستانی

این بخش شامل ۱۸ جلسه آموزشی در کانون می‌باشد، که حرکات باستانی و پهلوانی شامل انواع نرمش، میل‌گیری، شنو و انواع آن، انواع چرخ‌ها، پازدن و ... به دانش‌آموزان آموزش داده می‌شود.

۲- بخش مرشد خوانی:

بخش مرشد خوانی در کانون‌های آموزشی شامل ۱۸ جلسه آموزشی می‌باشد. در این بخش دانش‌آموزان علاقمند می‌توانند در کانون ثبت نام کرده و در یک دوره کلاس کانونی، آموزش مرشد خوانی ببینند.

دانش‌آموزان شرکت‌کننده در دوره آموزشی مرشد خوانی می‌توانند در کلاس‌های آموزشی مبانی پایه نیز شرکت نمایند. گواهی کسب دوره آموزشی فعالیت پهلوان سعید همانند برنامه مهارت‌آموزی توسط هیأت ورزش دانش‌آموزی ناحیه / منطقه / شهرستان صادر می‌شود.

جدول شماره ۱: تعداد مناطق مجری برگزاری کانون‌های آموزشی در استان‌ها

ردیف	استان	برش تعداد مناطق مجری
۱۷	شهرستان‌های تهران	۷
۱۸	فارس	۲۰
۱۹	قزوین	۵
۲۰	قم	۲
۲۱	کردستان	۵
۲۲	کرمان	۱۱
۲۳	کرمانشاه	۸
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۴
۲۵	گلستان	۵
۲۶	گیلان	۱۱
۲۷	لرستان	۸
۲۸	مازندران	۱۱
۲۹	مرکزی	۵
۳۰	هرمزگان	۸
۳۱	همدان	۶
۳۲	یزد	۵

ردیف	استان	برش تعداد مناطق مجری
۱	اردبیل	۶
۲	اصفهان	۱۴
۳	البرز	۳
۴	ایلام	۵
۵	آذربایجان شرقی	۱۳
۶	آذربایجان غربی	۸
۷	بوشهر	۶
۸	چهارمحال وبختیاری	۶
۹	خراسان جنوبی	۴
۱۰	خراسان رضوی	۱۶
۱۱	خراسان شمالی	۳
۱۲	خوزستان	۱۳
۱۳	زنجان	۵
۱۴	سمنان	۴
۱۵	سیستان و بلوچستان	۱۱
۱۶	شهر تهران	۶

نکته ۱: بر اساس برش اعلامی هر منطقه مشخص شده از طرف استان، حداقل یک کانون آموزشی تشکیل دهد. تعداد کانون‌های آموزشی بر اساس تعداد مناطق مجری می‌باشد.

نکته ۲: استان موظف است کانون‌ها و دانش‌آموزان فعال در کانون و همچنین مدارس مجری نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای را در سامانه مربوطه ثبت نماید.

ب: مدارس مجری نرمش صبحگاهی

این بخش شامل اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای و مرشدی دانش‌آموزان در مدارس می‌باشد. کارشناسی تربیت‌بدنی ناحیه/منطقه/شهرستان بر اساس برش اعلامی حداقل ۳ مدرسه از بین مدارس پسرانه دوره دوم ابتدایی و دوره اول متوسطه برای اجرای برنامه نرمش صبحگاهی را انتخاب نماید. این مدارس حداقل دو روز در هفته نرمش صبحگاهی را با ضرب زورخانه‌ای و با اجرای حرکات نرمشی اجرا نمایند. شایان ذکر است مدیران مدارس مجری تمهیدات لازم را به منظور اجرای مطلوب نرمش صبحگاهی توسط دانش‌آموزانی که در کانون‌های پهلوان سعید آموزش دیده‌اند را مهیا نمایند.

جدول شماره ۲: تعداد مدارس مجری نرمش صبحگاهی در مناطق

ردیف	استان	تعداد مناطق مجری	برش تعداد مدارس مجری
۱۷	شهرستان‌های تهران	۷	۲۱
۱۸	فارس	۲۰	۶۰
۱۹	قزوین	۵	۱۵
۲۰	قم	۲	۶
۲۱	کردستان	۵	۱۵
۲۲	کرمان	۱۱	۳۳
۲۳	کرمانشاه	۸	۲۴
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۴	۱۲
۲۵	گلستان	۵	۱۵
۲۶	گیلان	۱۱	۳۳
۲۷	لرستان	۸	۲۴
۲۸	مازندران	۱۱	۳۳
۲۹	مرکزی	۵	۱۵
۳۰	هرمزگان	۸	۲۴
۳۱	همدان	۶	۱۸
۳۲	یزد	۵	۱۵

ردیف	استان	تعداد مناطق مجری	برش تعداد مدارس مجری
۱	اردبیل	۶	۱۸
۲	اصفهان	۱۴	۴۲
۳	البرز	۳	۹
۴	ایلام	۵	۱۵
۵	آذربایجان شرقی	۱۳	۳۹
۶	آذربایجان غربی	۸	۲۴
۷	بوشهر	۶	۱۸
۸	چهارمحال و بختیاری	۶	۱۸
۹	خراسان جنوبی	۴	۱۲
۱۰	خراسان رضوی	۱۶	۴۸
۱۱	خراسان شمالی	۳	۹
۱۲	خوزستان	۱۳	۳۹
۱۳	زنجان	۵	۱۵
۱۴	سمنان	۴	۱۲
۱۵	سیستان و بلوچستان	۱۱	۳۳
۱۶	شهر تهران	۶	۱۸

ج: جشنواره میدان پهلوانی

جشنواره میدان پهلوانی در قالب مرشد خوانی و اجرای حرکات ورزشی باستانی و پهلوانی در دو بخش استان و کشور برگزار می‌شود. در بخش استانی کانون‌های آموزشی و مدارس مجری می‌توانند در قالب‌های اجرای هماهنگ حرکات ورزشی باستانی و پهلوانی و یا مرشد خوانی در جشنواره شرکت نمایند. دانش‌آموزان در دوره دوم ابتدایی و دوره اول متوسطه در جشنواره حضور خواهند داشت.

- گروه سنی دانش آموزان در جشنواره پهلوان سعید متولدین سال ۱۳۸۹ لغایت ۱۳۹۵ می باشند.
- مرحله کشوری جشنواره در بخش های مرشد خوانی و اجرای هماهنگ حرکات نرمش صبحگاهی برگزار می شود.
- دستورالعمل جشنواره با هماهنگی فدراسیون ورزش دانش آموزی متعاقباً ارسال می شود.

ماده ۴: فرآیند کلی اجرای فعالیت پهلوان سعید

ماده ۵: زمان اجرا

- کانون‌های آموزشی طرح پهلوان سعید در دو دوره ۳۶ جلسه‌ای، هفته‌ای ۳ جلسه از ابتدای مهرماه لغایت پایان اسفند ماه می‌باشد.
- اجرای این طرح در مدارس منتخب (بر اساس برش استانی) به منظور اجرای نرمش صبحگاهی، از ابتدای مهرماه تا پایان اردیبهشت ماه خواهد بود.
- برگزاری جشنواره استانی در نیمه دوم آذرماه تا پایان دی‌ماه و جشنواره کشوری در نیمه دوم بهمن‌ماه برگزار خواهد شد.

ماده ۶: وظایف استان / ناحیه / منطقه / شهرستان / مدرسه

الف: وظایف استان:

- با توجه به اهمیت حمایت، پشتیبانی و نظارت بر اجرای دستورالعمل «کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای، پهلوان سعید» در مدارس، تأکید می‌شود نسبت به پیگیری موارد زیر اهتمام جدی صورت پذیرد:
- ✓ سازماندهی و تقسیم کار در راستای پیشبرد اهداف اجرای برنامه در سطح استان و صدور ابلاغ مسئولان و مدیران تعیین شده
 - ✓ هدایت و نظارت مستمر بر حسن اجرای برنامه در مناطق تابعه و ارائه بازخورد لازم
 - ✓ مساعدت در تهیه و توزیع وسایل و تجهیزات مورد نیاز اجرای برنامه در شهرستان یا منطقه مجری فعالیت
 - ✓ برنامه‌ریزی با هدف به کارگیری ظرفیت ذی‌نفعان مانند هیأت ورزش زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی استان
 - ✓ استفاده از ظرفیت صدا و سیما، مرکز استان و اطلاع‌رسانی حداکثری به منظور تبلیغ و ترویج فعالیت
 - ✓ نظارت بر آموزش دانش‌آموزان در کانون‌های آموزشی
 - ✓ نظارت بر نصب زنگ زورخانه در مدارس مجری
 - ✓ برنامه‌ریزی برای استفاده از ظرفیت انجمن اولیاء و مربیان در استان و مناطق به منظور مشارکت فعال ایشان در اجرای فعالیت
 - ✓ نظارت و بررسی میزان پیشرفت برنامه در سطح شهرستان‌ها و مناطق
 - ✓ ارائه گزارش اقدامات صورت گرفته در اجرای بهینه برنامه و ارسال گزارش آن به ستاد
 - ✓ برنامه‌ریزی برای برگزاری جلسات و دوره آموزشی - توجیهی ویژه کارشناس مسئولان و کارشناسان استان، شهرستان / مناطق و مدیران مدارس منتخب
 - ✓ نظارت و ارزیابی مناطق مجری برنامه و معرفی همکاران مشارکت‌کننده به منظور تقدیر، به معاونت تربیت‌بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش

ب: وظایف ناحیه / منطقه / شهرستان:

با توجه به اهمیت حمایت، پشتیبانی و نظارت بر اجرای دستورالعمل «کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای، پهلوان سعید» در مدارس، تأکید می‌شود نسبت به پیگیری موارد زیر اهتمام جدی صورت پذیرد:

- ✓ سازماندهی، تقسیم کار در راستای پیشبرد اهداف اجرای برنامه در سطح ناحیه / منطقه / شهرستان و صدور ابلاغ مسئولان تعیین شده
 - ✓ تأکید بر همکاری با هیأت‌های ورزش زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی به منظور اطلاع‌رسانی، توجیه و جلب مشارکت برای اجرای فعالیت
 - ✓ نظارت بر نصب زنگ زورخانه در مدارس مجری
 - ✓ استفاده از ظرفیت صدا و سیمای استان و شهرستان برای تبلیغ و ترویج فعالیت
 - ✓ جمع‌بندی و ارائه گزارش اقدامات صورت گرفته در اجرای بهینه برنامه در مدارس مجری منطقه / شهرستان به انضمام پیشنهادات و ارسال آن به استان
 - ✓ تأکید بر استفاده از ظرفیت شورای معلمان، انجمن اولیاء و مربیان، والدین و تشکل‌های دانش‌آموزی (شورای دانش‌آموزی، انجمن‌های ورزشی، سفیران سلامت، پیشتازان، هلال احمر و...) در اجرای فعالیت
 - ✓ نظارت بر اجرای صحیح فعالیت نرمش آغازین
 - ✓ نظارت و ارزیابی مدارس مجری و معرفی همکاران مشارکت کننده برای تقدیر به اداره کل آموزش و پرورش استان
- تبصره:** مسئولیت اجرای فعالیت با مدیر آموزش و پرورش ناحیه / منطقه / شهرستان می‌باشد.

ج: وظایف شورای مدرسه :

- ✓ برنامه‌ریزی به منظور اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای و مرشدی دانش‌آموزان در مدرسه
 - ✓ تدوین گزارش فعالیت‌های انجام شده و ارائه آن به کارشناس تربیت بدنی ناحیه / منطقه / شهرستان
 - ✓ تشکیل انجمن ورزش باستانی و پهلوانی با موافقت شورای مدرسه
 - ✓ برنامه‌ریزی به منظور اطلاع‌رسانی، جلب مشارکت و ترغیب ذی‌نفعان، دانش‌آموزان و والدین برای شرکت در فعالیت
- تبصره:** مسئولیت اجرای فعالیت نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای و مرشدی دانش‌آموزان در مدرسه با مدیر مدرسه می‌باشد.

ماده ۷: منابع مالی

۱. اعتبارات معاونت تربیت بدنی و سلامت
۲. جلب مشارکت سازمان ها و نهادهای ذیربط ، خیرین و انجمن اولیا و مربیان مدارس

ماده ۸: انگیزش

- الف:** مدارس می‌که با تایید اداره کل آموزش و پرورش استان، نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای و مرشدی دانش‌آموزان را به نحو مطلوب برگزار نمایند؛ به عنوان مدرسه مروج فرهنگ پهلوانی برگزیده می‌شوند.
- ب:** از دانش‌آموزان و تیم‌های برتر هر بخش پس از برگزاری جشنواره استانی، توسط اداره کل آموزش و پرورش استان به نحو شایسته تقدیر خواهد شد.

ماده ۹: گزارش‌گیری

گزارش نحوه اجرای «کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای، پهلوان سعید» به صورت الکترونیک و از طریق سامانه مربوطه توسط دفتر تربیت‌بدنی و فعالیت‌های بدنی دریافت خواهد شد.

جدول شماره ۳: زمانبندی دستورالعمل «کانون‌های ورزش باستانی و پهلوانی و اجرای نرمش صبحگاهی با ضرب زورخانه‌ای، پهلوان سعید»

پهلوان سعید

موارد اقدام	شهریور				مهر				آبان				آذر				دی				بهمن				اسفند				فروردین				اردیبهشت				خرداد			
	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم				
تجهیز و راه اندازی کانون																																								
آموزش (کانون)																																								
تعیین مدارس مجری نرمش صبحگاهی																																								
اجرای نرمش صبحگاهی در مدارس																																								
برگزاری جشنواره استانی																																								
برگزاری جشنواره کشوری																																								
نظارت بر اجرای صحیح طرح																																								
تهیه و ارسال گزارش منطقه ای																																								
تهیه و ارسال گزارش استانی																																								
اعطای نشان مدرسه مروج پهلوانی																																								
تقدیر از عوامل اجرایی طرح در مناطق و مدارس																																								

کواهی پایان دوره آموزشی

(پهلوان سعید)

وزارت آموزش و پرورش
معاونت تربیت بدنی و سلامت
دفتر تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی

کواهی می شود:

دانش آموز باکد ملی در دوره آموزشی ورزش باستانی و پهلوانی و مرشدی که از تاریخ لغایت در کانون منطقه / شهرستان برگزار گردید، شرکت نموده و این دوره را با موفقیت به پایان رسانده است.

مهر و امضاء

معاون تربیت بدنی و سلامت استان